

ideiglenes bezárásába kerül. A szegedi egyetem fiatal könyvtára tapasztalhatja mindezen hátrányokat és előnyöket. Egy nagy — az országban harmadik helyen álló — gyűjteményt hagyott Kolozsváron, de magával hozta tisztviselői szellemében a kolozsvári egyetemi könyvtár, az akkori idők legmodernebb nagy könyvtárának kitűnő rendszerét, sőt a kolozsvári évek tapasztalataival még megjavítva s ennek az alapján tervezhette meg a kényszerűen adott, tragikus eredetű *tabula rasán* új intézményét.

A könyvtár első tizenkét évéről szól igazgatójának előttünk fekvő jelentése. Ebből megtudhatjuk, hogyan gyűlt össze az anyag, milyen formában nyert elhelyezést, hogyan nőtt látogatottsága, forgalma, milyen formákban állt az egyetem, a tudományos kutatás szolgálatára s megismerjük, milyen nehézségekkel küzdött és küzd ma is. Bevezetőül és záradékul azokat az elveket igyekszik BIBÓ István tisztázni, széles gondolathorizonttal és elmélyedéssel, melyeknek egy egyetemi könyvtár munkáját irányítania kell s válaszolja a szegedi intézet konkrét feladatait, melyeket a további fejlődésnek kell megvalósítania.

JOÓ TIBOR.

Tóth László : *Vogelsang és a magyar konzervatív politika 1867 után*. Budapest, 1933, 8°, 36 l.

A liberáliskori politikai életünk kevésbé kutatott jelenségét, a katolikus konzervatív pártalakítási kísérleteket érdekesen megvilágító becses tanulmány bibliográfiai irodalmunk számára is nyereség. Részletes történetét olvashatjuk ugyanis benne a «Der Katholik» (későbbi címe «Das Recht») című politikai lapnak. A «Der Katholik» 1872 március 17-én indult meg Pozsonyban APPONYI György gróf pártfogásával, hogy a katolikus konzervatív politika orgánuma legyen. Hetenként kétszer jelent meg, de a következő évben már hatszor. 1874 január elsején címét «Das Recht»-re változtatta és 1876 végéig napilap, 1877-ben pedig hetenként egyszer jelenik meg. SZINNYEI szerint 1880-ig élt, TÓTH László azonban azt írja, hogy 1878 óta egyetlen száma sem ismeretes. Első szerkesztője MAROSSY Gellért volt, majd 1875 júniustól SCHUMACHER Ferenc, végül ugyanez év júliusától OTÓCSKA Károly. A tanulmányhoz Vogelsangnak, a keresztényszocializmus egyik megalapítójának, a «Der Katholik»-ban megjelent cikkeit felsoroló bibliográfia csatlakozik.

JOÓ TIBOR.